

## Jak se léčí ženy laskavostí

Když William Shakespeare psal svou první komedii Zkrocení zlé ženy, nemohl tušit, že bude patřit k jeho dílům nejoblíbenějším. Dramaticky vděčné téma vztahů mezi muži a ženami, jejich rozdílných představ a soupeření pojal autor jako divadelní frašku plnou bláznivých zvrátů. Inscenace režírovaná Zdeňkem Duškem v Divadle Petra Bezruče je navíc dráždivě okořeněna tím, že vůbec poprvé u nás ženské role hrají muži. Její premiéru provedenou 11. května 2012 bychom proto měli zaznamenat jako mimořádnou událost.

Pár slovy připomeňme děj. Točí se kolem domu padovského měšťana Minoly, jehož starší dcera Kateřina svou vzdorovitostí odrazuje možné nápadníky, zatímco o mladší Bianku je velký zájem. Usiluje o ni postarší Gremio i mužný Hortensio a též student Lucenzio, který přicestoval z Pisy. Minola odmítá provdat Bianku dřív než Kateřinu, a tak, aby pronikli do jeho domu, se Hortensio převleče za učitele hudby a Lucenzio za učitele jazyků. Ke štěstí nápadníků do města přichází veronský šlechtic Petruccio, který je ochoten si Kateřinu vzít kvůli věnu. Překoná dívčin tuhý odpor, udělá ostudu na svatbě a odvede ji na své panství. Zdánlivou laskavostí jí vše odepře a tak se mu nakonec podaří ji zkrotit. Po návratu do Padovy se setkají s Lucenziem, který se oženil s Biankou, a s Hortensiem, který si vzal bohatou vdovu. Muži se vsadí o to, kdo má nejposlušnější ženu, a kupodivu vyhraje Petruccio. V závěrečném monologu Kateřina zdůvodňuje, proč má být žena poddajná...

Shakespeareův génius dovedl přetavit drsnou lidovou baladu o krocení zlé ženy s motivy italské romantické komedie omylů a intrik do divácky efektní dramatické frašky, která má romantické i ironické ladění. Inscenační pojetí hry o zkrocení vzpurné (jak by zněl přesný překlad) ženy se ovšem v průběhu času proměňovalo. V dnešní době rovnoprávných vztahů mužů a žen by se hra, vyúsťující v bezvýhradné poddání se ženy muži, mohla zdát nepatřičná a neaktuální. Zdeněk Dušek, jehož oblíbeným žánrem je komedie (nedávno o tom v DPB přesvědčil režii Molièrova Lakomce), sáhl proto k neobvyklému obsazení a provedení. (Není to ale tak nesmyslné, jak se zdá, protože v alžbětinské době ženské role hráli mladí muži).

Při vstupu do hlediště rozděleného na dvě protilehlé části diváka upoutá navýšená scéna uprostřed, připomínající boxerský ring. Po bocích jeviště jsou červené zatahovací závěsy, jimiž postavy procházejí (někdy také z hlediště), z jedné strany je ohrazení bradlem. Když na scénu vtrhnou rozjásaní a zpívající herci, naladí diváka na rozvernou podívanou. Barvitě kostýmy jsou posbírané z různých epoch a prostředí, kabaretu i pohádky. Hereckému projevu to prospívá, přehnaná mimika, gesta, přestrojení i akce spolehlivě nacházejí odezvu u publika. Na scéně dochází k slovním i násilným potyčkám, u hrazení se cvičí balet i přetahuje, žehlička pálí a její šňůra slouží ke svázání té druhé, Kateřinu odnáší pověsný čert.

Kdo má rád bezručovské herce, ten si živě představí Tomáše Dastlíka coby Kateřinu, jak se vzpíná v ženských šatech a tvrdě sráží Dušana Urbana v roli nápadníka Petruccia, oděného jednou jako myslivce a pak jako čerta se vším všudy. Naopak Bianka Michala Sedláčka dovede kroucením a fňukáním snadno zkrotit Lukáše Melníka coby zamilovaného Lucenzia. Jan Vápeník a Ondřej Brett jsou sluhové kontrastních figur i charakterů: kulaťoučký optimista Tranio a vytáhlý bolestín Grumio. Odlišeni jsou i oba nápadníci, chlapácký Přemysl Bureš s kovbojským kloboukem jako Hortensio a neherec Michal Weber s beranicí a rezavým vousem jako postarší pedant Gremio. Když vyjde na scénu charismatický Norbert Lichý jako Minola, upne na sebe zvýšenou pozornost i nepatrným gestem a nuancí hlasu, s nimiž ovládá každou

situaci. A protože divadlo disponuje jen osmi herci, muselo vypomoci i pět technických zaměstnanců. Je třeba ocenit, že jejich výkony s profesionály dobře ladí.

Inscenace Zkrocení zlé ženy je radostnou exhibicí hereckých individualit a přesné souhry rozšířeného souboru. Bujná taškařice si získá a pobaví každého diváka bez výjimky. (A to zkrocení vzpurnice může navíc potěšit skrývané mužské představy a touhy, jak to v komentáři naznačil sám režisér.)

**Autor: Milan Líčka / Ostrava Blog / 14. května 2012**